

ZAKON O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

(NN br. 158/03, 141/06)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje pravni status pomorskog dobra, utvrđivanje njegovih granica, upravljanje i zaštita pomorskog dobra, upotreba i korištenje, razvrstaj morskih luka, lučko područje, osnivanje lučkih uprava, lučke djelatnosti i njihovo obavljanje, gradnja i korištenje lučke nadgradnje i podgradnje, te bitna pitanja o redu u morskim lukama.

Na zaštitu morske obale i mora od onečišćenja, osim onečišćenja s plovnih i plutajućih objekata, primjenjuju se propisi o vodama i propisi o zaštiti okoliša.

Članak 2.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. luka označava morsku luku, tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi,
2. luka otvorena za javni promet jest morska luka koju, pod jednakim uvjetima, može upotrebljavati svaka fizička i pravna osoba sukladno njenoj namjeni i u granicama raspoloživih kapaciteta,
3. luka posebne namjene jest morska luka koja je u posebnoj upotrebi ili gospodarskom korištenju pravnih ili fizičkih osoba (luka nautičkog turizma, industrijska luka, brodogradilišna luka, ribarska luka i dr.) ili državnog tijela (vojna luka),
4. lučko područje luke jest područje morske luke, koje obuhvaća jedan ili više morskih i kopnenih prostora (lučki bazen), koje se koristi za obavljanje lučkih djelatnosti, a kojim upravlja lučka uprava, odnosno ovlaštenik koncesije, a granica lučkog područja je granica pomorskog dobra,
5. koncesija je pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje fizičkim i pravnim osobama, sukladno prostornim planovima,

6. koncesijsko odobrenje je akt na temelju kojeg se fizičkim i pravnim osobama daje na korištenje pomorsko dobro za obavljanje djelatnosti koje ne isključuju niti ograničuju opću upotrebu pomorskog dobra,

7. lučka podgradnja (infrastruktura) jesu, operativne obale i druge lučke zemljišne površine, lukobrani i drugi objekti infrastrukture (npr. lučke cestovne i željezničke prometnice, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža, objekti za sigurnost plovidbe u luci i sl.),

8. lučka nadgradnja (suprastruktura) jesu građevine izgrađene na lučkom području (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari i sl.),

9. prekrajna oprema su pojedinačni uređaji, strojevi, procesne instalacije, lučke dizalice i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu i služe tehnološkom procesu u luci i ne čine pomorsko dobro.

10. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za poslove pomorstva,

11. ministar je ministar u ministarstvu nadležnom za poslove pomorstva.

II. POMORSKO DOBRO

1. Osnovne odredbe

Članak 3.

Pomorsko dobro je opće dobro od interesa za Republiku Hrvatsku, ima njezinu osobitu zaštitu, a upotrebljava se ili koristi pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom.

Pomorsko dobro čine unutarnje morske vode i teritorijalno more, njihovo dno i podzemlje, te dio kopna koji je po svojoj prirodi namijenjen općoj upotrebi ili je proglašen takvim, kao i sve što je s tim dijelom kopna trajno spojeno na površini ili ispod nje.

U smislu stavka 2. ovoga članka, dijelom kopna smatra se: morska obala, luke, nasipi, sprudovi, hridi, grebeni, plaže, ušća rijeka koje se izljevaju u more, kanali spojeni s morem, te u moru i morskom podzemlju živa i neživa prirodna bogatstva.

Članak 4.

Morska obala se proteže od crte srednjih viših visokih voda mora i obuhvaća pojas kopna koji je ograničen crtom do koje dopiru najveći valovi za vrijeme nevremena kao i onaj dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korištenju mora za pomorski promet i morski ribolov, te za druge svrhe koje su u vezi s korištenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara od crte koja je vodoravno udaljena od crte srednjih viših visokih voda.

Morska obala uključuje i dio kopna nastao nasipavanjem, u dijelu koji služi iskorištavanju mora.

Crtu srednjih viših visokih voda utvrđuje Hrvatski hidrografski institut.

Iznimno, na prijedlog županijskog poglavarstva, Ministarstvo može odrediti da se morskom obalom smatra i uži dio kopna ako to zahtjeva postojeće stanje na obali (potporni zidovi, zidovi kulturnih, vjerskih, povijesnih i sličnih građevina).

Članak 5.

Građevine i drugi objekti na pomorskom dobru koji su trajno povezani s pomorskim dobrom smatraju se pripadnošću pomorskog dobra.

Na pomorskom dobru ne može se stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava po bilo kojoj osnovi.

Članak 6.

Pomorsko dobro se upotrebljava ili koristi u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Upotreba pomorskog dobra može biti opća i posebna upotreba.

Opća upotreba pomorskog dobra podrazumijeva da svatko ima pravo služiti se pomorskim dobrom sukladno njegovoj prirodi i namjeni.

Posebna upotreba pomorskog dobra je svaka ona upotreba koja nije opća upotreba ni gospodarsko korištenje pomorskog dobra.

Gospodarsko korištenje pomorskog dobra je korištenje pomorskog dobra za obavljanje gospodarskih djelatnosti, sa ili bez korištenja postojećih građevina i drugih objekata na pomorskom dobru, te sa ili bez gradnje novih građevina i drugih objekata na pomorskom dobru.

Članak 7.

Za posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje dijela pomorskog dobra može se u Zakonom propisanom postupku fizičkim i pravnim osobama dati koncesija.

Za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru koja ne isključuje niti ograničuje opću upotrebu pomorskog dobra, pravnim i fizičkim osobama daje se koncesijsko odobrenje.

Pomorsko dobro može se dati na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje u skladu s propisima o zaštiti okoliša i prirode.

Koncesija na pomorskom dobru može se dati nakon što je utvrđena granica pomorskog dobra i provedena u zemljišnim knjigama.

Članak 8.

Sve koncesije na pomorskom dobru i koncesijska odobrenja daju se na temelju prava koja na pomorskom dobru ima Republika Hrvatska.

Članak 9.

Davanjem pomorskog dobra na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje osobama iz članka 7. stavka 1. i 2. ovoga Zakona mogu se druge osobe djelomično ili potpuno isključiti od upotrebe ili korištenja.

Isključenje predviđeno stavkom 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju više sile ili nevolje na moru, dok one traju.

Članak 10.

Pomorskim dobrom upravlja, vodi brigu o zaštiti i odgovara Republika Hrvatska neposredno ili putem jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinica lokalne samouprave u skladu s odredbom ovoga Zakona.

Pod upravljanjem pomorskim dobrom podrazumijeva se održavanje, unapređenje, briga o zaštiti pomorskog dobra u općoj upotrebi, te posebna upotreba ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra na temelju koncesije ili koncesijskog odobrenja.

O dijelu pomorskog dobra u općoj upotrebi koje se nalazi na njenom području, vodi brigu o zaštiti i održava jedinica lokalne samouprave.

Članak 11.

Upravljanje pomorskim dobrom može biti redovno i izvanredno.

Redovno upravljanje obavlja se sukladno godišnjem planu.

Redovno upravljanje pomorskim dobrom smatra se briga o zaštiti i održavanju pomorskog dobra u općoj upotrebi.

Izvanredno upravljanje obuhvaća sanaciju pomorskog dobra izvan luka nastalu uslijed izvanrednih događaja i izrada prijedloga granice pomorskog dobra i njezina provedba.

O redovnom upravljanju pomorskim dobrom vode brigu jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: gradovi/općine), a o izvanrednom upravljanju jedinice područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: županije).

Članak 12.

Sredstva za upravljanje pomorskim dobrom čine:

1. sredstva od naknada za koncesiju i naknada za koncesijsko odobrenje,
2. sredstva od naknade koju za upotrebu pomorskog dobra plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti,
3. naknade od šteta nastalih onečišćenjem pomorskog dobra,
4. sredstva koja se osiguravaju u proračunu županije i grada/općine, za pomorsko dobro na njihovom području.

Članak 13.

Ugovoreni iznos naknade za koncesiju uplaćuje se:

- jedna trećina u korist državnog proračuna,
- druga trećina u korist proračuna županije,
- treća trećina u korist proračuna grada ili općine.

Sredstva iz članka 12. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona prihod su proračuna županije, a sredstva iz stavka 1. točke 3. prihod državnog proračuna.

Naknada od koncesijskog odobrenja prihod je proračuna gradova/općina.

Način uplaćivanja naknade za koncesiju prema stavku 1. ovoga članka propisuje ministar uz suglasnost ministra financija.

Propis o načinu uplaćivanja i visini naknade za upotrebu pomorskog dobra iz članka 12. točka 2. ovoga Zakona donosi ministar.

2. Granice pomorskog dobra

Članak 14.

Granicu pomorskog dobra utvrđuje Povjerenstvo za granice Ministarstva, na prijedlog županijskog povjerenstva za granice.

Povjerenstvo za granice Ministarstva ima predsjednika i dva člana.

Odluku o osnivanju Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Za svaku županiju osniva se posebno povjerenstvo za izradu prijedloga granice pomorskog dobra.

Odluku o osnivanju županijskog povjerenstva za granice donosi župan.

Protiv rješenja Povjerenstva za granice Ministarstva može se uložiti žalba Ministarstvu.

Postupak, kriterije za utvrđivanje granice pomorskog dobra i sastav županijskog povjerenstva za granice propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 15.

Evidencija o pomorskom dobru vodi se u zemljišnim knjigama pri općinskim sudovima.

Ministarstvo je dužno dostavljati Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske rješenje o određivanju granice pomorskog dobra radi upisa u zemljišne knjige.

U katastar se unose podaci o granici pomorskog dobra, česticama pomorskog dobra i objektima na njima.

Postupak evidentiranja i obilježavanja pomorskog dobra propisuje ministar.

3. Koncesije

Članak 16.

Koncesija je pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pravnim osobama i fizičkim osobama registriranim za obavljanje obrta.

Prava i obveze na temelju koncesije nastaju sklapanjem ugovora o koncesiji.

Opseg i uvjeti posebne upotrebe ili gospodarskog korištenja, uređuju se odlukom i ugovorom o koncesiji, a u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

Članak 17.

Koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra daje se na temelju provedenoga javnog prikupljanja ponuda.

Koncesija za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se na zahtjev.

Za dobivanje koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra iz stavka 1. ovoga članka pravna i fizička osoba mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da je registrirana za obavljanje gospodarske djelatnosti za koju traži koncesiju,
2. da raspolaže odgovarajućim tehničkim, stručnim i organizacijskim sposobnostima za ostvarenje koncesije,
3. da ima jamstvo za ostvarenje plana i programa za ostvarenje koncesije,
4. da su do sada podmirene sve obveze iz ranijih koncesija,
5. da do sada nije oduzimana koncesija iz članka 30. ovoga Zakona.

Ispunjavanje uvjeta iz točke 2. i 3. ovoga članka dokazuje se studijom o gospodarskoj opravdanosti, koja sadrži visinu ulaganja i način amortizacije.

Ne može se dati koncesija fizičkoj ili pravnoj osobi koja je gospodarski koristila pomorsko dobro bez pravne osnove i /ili uzrokovala štetu na pomorskom dobru ukoliko prethodno ne plati naknadu štete zbog stjecanja bez osnove, s tim da visina naknade štete ne može biti manja od naknade za koncesiju, koju bi bio dužan platiti ovlaštenik koncesije da pomorsko dobro koristi na temelju valjane pravne osnove.

Članak 18.

Odluku o javnom prikupljanju ponuda donosi davatelj koncesije.

Odluka o javnom prikupljanju ponuda sadrži:

1. vrstu i opseg gospodarskog korištenja pomorskog dobra za koje se daje koncesija,
2. podatke što treba sadržavati studija o gospodarskoj opravdanosti gospodarskog korištenja pomorskog dobra koje se daje u koncesiju,
3. početni iznos naknade za koncesiju,
4. rok na koji se daje koncesija,
5. rok trajanja javnog prikupljanja ponuda,
6. podatke o javnom otvaranju ponuda,
7. druge potrebne podatke kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta za dobivanje koncesije,
8. izvod iz Detaljnog plana uređenja prostora ili lokacijska dozvola.

Uz ponudu za dobivanje koncesije podnositelj prilaže:

1. prijedlog o vrsti i opsegu gospodarskog korištenja pomorskog dobra,

2. dokaze o ispunjavanju uvjeta za dobivanje koncesije iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona,

3. idejno rješenje prema detaljnom planu i studiji gospodarske opravdanosti.

Članak 19.

Posebna upotreba pomorskog dobra smatra se:

1. gradnja na pomorskom dobru građevina za potrebe vjerskih zajednica, za obavljanje djelatnosti na području kulture, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, znanosti, informiranja, športa, zdravstva, humanitarnih djelatnosti i druge djelatnosti koja se ne obavlja radi stjecanja dobiti,

2. gradnja na pomorskom dobru građevina i drugih objekata infrastrukture (ceste, pruge, vodovodna, kanalizacijska, energetska, telefonska mreža i sl.), građevine i drugi objekti za potrebe obrane, unutarnjih poslova, regulaciju rijeka i drugih sličnih infrastrukturnih objekata.

Odluku o koncesiji za posebnu upotrebu u smislu stavka 1. ovoga članka za objekte državnog značaja donosi Vlada Republike Hrvatske, a odluka o koncesiji za posebnu upotrebu u smislu stavka 1. ovoga članka za objekte županijskog značaja donosi županijsko poglavarstvo, a za objekte lokalnog značaja odluku donosi općinsko ili gradsko vijeće.

U nacionalnom parku i posebnom rezervatu koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra može dati samo Vlada Republike Hrvatske, a u ostalim zaštićenim dijelovima prirode koncesiju daje nadležno tijelo iz članka 20. ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva za poslove zaštite prirode.

Pravnoj osobi koja upravlja nacionalnim parkom, strogim ili posebnim rezervatom, može se odlukom Vlade Republike Hrvatske dati posebna upotreba pomorskog dobra.

Članak 20.

Koncesija se daje na rok od 5 do 99 godina.

Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, te za korištenje ili gradnju građevina od važnosti za županiju daje županijsko poglavarstvo na rok do najviše 20 godina, a prethodni postupak provodi nadležno upravno tijelo u županiji.

Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, koja obuhvaća korištenje ili gradnju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku daje Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina, a prethodni postupak provodi Ministarstvo.

Koncesiju koja obuhvaća gradnju novih građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, koja zahtijeva velika ulaganja, te se ukupni gospodarski učinci ne mogu ostvariti u roku od 50 godina, Vlada Republike Hrvatske daje na rok od preko 50 godina uz suglasnost Hrvatskoga sabora.

Građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku određene su propisima iz područja prostornog uređenja, a građevine od važnosti za županiju smatraju se sve ostale građevine.

Prilikom određivanja roka za koncesiju uzima se u obzir namjena, opseg i visina potrebnih ulaganja, te ukupni gospodarski učinci koji se postižu koncesijom.

Iznimno, ako je određeni projekt u interesu Republike Hrvatske ili ako to ocjeni opravdanim, Vlada Republike Hrvatske uvijek može odlučiti o raspisivanju javnog prikupljanja ponuda i davanju koncesije na pomorskom dobru.

Iznimno, ako je određeni projekt u interesu Republike Hrvatske ili ako to ocjeni opravdanim, Vlada Republike Hrvatske uvijek može odlučiti o raspisivanju javnog prikupljanja ponuda i davanju koncesije na pomorskom dobru.

Članak 21.

Županijska skupština na prijedlog županijskog poglavarstva, a na zahtjev grada/općine može ovlaštenje za davanje koncesija na području grada/općine povjeriti gradu/općini.

Odluku o davanju koncesije prema stavku 1. ovoga članka donosi gradsko, odnosno općinsko vijeće.

Članak 22.

Županijsko poglavarstvo može iznimno, na zahtjev ovlaštenika, za koncesiju iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, produžiti rok trajanja koncesije na ukupno 30 godina, te sukladno tome izmijeniti i ostale uvjete iz odluke i ugovora o koncesiji u sljedećim slučajevima:

- ako nove investicije to gospodarski opravdavaju,
- ako nastupi viša sila.

Vlada Republike Hrvatske može iznimno, na zahtjev ovlaštenika, za koncesiju iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona produžiti rok trajanja na ukupno 60 godina, te sukladno tome izmijeniti i ostale uvjete iz odluke i ugovora o koncesiji iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka.

Članak 23.

Odluka o koncesiji mora biti utemeljena na nalazu i mišljenju stručnog tijela za ocjenu ponuda koje utvrđuje je li ponuda za koncesiju:

1. odgovara svim posebnim propisima i gospodarskom značaju pomorskog dobra,
2. usklađena s gospodarskom strategijom, politikom gospodarskog razvitka i strategijom zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske i županije,
3. planirana djelatnost ne umanjuje, ometa ili onemogućuje upotrebu ili korištenje tog odnosno susjednih dijelova pomorskog dobra prema njihovoj namjeni.

Stručno tijelo za ocjenu ponuda za koncesiju iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona imenuje županijska skupština iz redova poznatih stručnjaka za prostorno planiranje, turizam, zaštitu okoliša, pomorsko-prometne struke i druge odgovarajuće struke iz područja koje obuhvaća određena koncesija.

Stručno tijelo za ocjenu ponuda za koncesiju iz članka 20. stavka 3. i 4. ovoga Zakona imenuje Vlada Republike Hrvatske iz redova ministarstava.

Stručno tijelo za ocjenu ponuda za koncesiju čine stručni djelatnici iz područja prostornog planiranja, turizma, zaštite okoliša, ekonomije, prava, pomorske prometne struke i druge odgovarajuće struke iz područja koje obuhvaća određena koncesija.

Članak 24.

Odluka o koncesiji sadrži područje pomorskog dobra koje se daje na upotrebu ili gospodarsko korištenje; način, uvjete i vrijeme upotrebe ili gospodarskog korištenja pomorskog dobra, stupanj isključenosti opće upotrebe, naknadu koja se plaća za koncesiju, ovlaštenja davatelja koncesije, popis objekata podgradnje i nadgradnje koji se nalaze na pomorskom dobru i daju se u koncesiju, prava i obveze ovlaštenika koncesije uključujući i obvezu održavanja i zaštite pomorskog dobra, te zaštite prirode ako se pomorsko dobro nalazi na zaštićenom dijelu prirode.

Članak 25.

Na osnovi odluke o koncesiji davatelj koncesije i ovlaštenik sklapaju ugovor o koncesiji.

Ugovorom o koncesiji u skladu s odlukom o koncesiji uređuje se bliža namjena za koju se daje koncesija, uvjeti koje u toku trajanja koncesije mora udovoljavati ovlaštenik koncesije, visina i način plaćanja naknade za koncesiju, jamstva ovlaštenika koncesije, druga prava i obveze davatelja i ovlaštenika koncesije.

Članak 26.

Ovlaštenik koncesije koji je dobio koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra može sporedne djelatnosti manjeg opsega iz područja usluga dati na obavljanje pravnim i

fizičkom osobama uz suglasnost davatelja koncesije u cilju boljeg iskorištavanja pomorskog dobra.

Ovlaštenik koncesije dužan je osigurati da pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka i treće osobe s kojima stupa u pravne odnose, s obzirom na dobivenu koncesiju, ne upotrebljavaju ili gospodarski koriste pomorsko dobro suprotno uvjetima pod kojima mu je dana koncesija.

Članak 27.

Za raspravljanje svih pitanja i rješavanje svih sporova u svezi s davanjem, izvršavanjem, opozivom ili izmjenom odluka o koncesiji na pomorskom dobru nadležno je Ministarstvo.

Protiv rješenja Ministarstva ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 28.

Za koncesiju na pomorskom dobru plaća se godišnja naknada koja se određuje odlukom o koncesiji.

Naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra sastoji se od stalnog i promjenjivog dijela, a visina se određuje polazeći od gospodarske opravdanosti, odnosno profitabilnosti gospodarskog korištenja pomorskog dobra koja se dokazuje studijom gospodarske opravdanosti, procijenjenom stupnju ugroženosti prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi te zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske.

Naknada za koncesije dane radi posebne upotrebe pomorskog dobra iz članka 19. ovoga Zakona određuje se u simboličnom iznosu, osim za koncesije gradnje infrastrukture (vodovodna, kanalizacijska, energetska i telefonska) u kojem slučaju se naknada utvrđuje kao za gospodarsku upotrebu pomorskog dobra.

Članak 29.

Davatelj koncesije može koncesiju u svako doba opozvati u cijelosti ili djelomično kad to zahtijeva interes Republike Hrvatske koji utvrđuje Hrvatski sabor.

Ako ovlaštenik koncesije na osnovi koncesije izgradi građevinu na pomorskom dobru, ima, u slučaju opoziva koncesije, u cijelosti pravo na naknadu troškova za takvu građevinu koja je pripadnost pomorskog dobra u razmjeru prema vremenu za koje je prikraćen u korištenju koncesije. Naknada ne može premašiti vrijednost građevine u trenutku opoziva, umanjena za iznos ostvarene amortizacije.

Ako se koncesija samo djelomično opozove, ovlaštenik koncesije ima pravo da je se odrekne u cjelini. Odreknuće će izjaviti davatelju koncesije u roku od 30 dana od dana kada je primio izjavu davatelja o djelomičnom opozivu.

Članak 30.

Koncesija se može oduzeti:

1. ako ovlaštenik koncesije ne izgradi u određenom roku građevine ili druge objekte za koje mu je dana koncesija,
2. ako se ovlaštenik koncesije ne pridržava odredaba ovoga Zakona i propisa za njegovo izvršavanje ili ne provodi uvjete koncesije,
3. ako ovlaštenik koncesije ne iskorištava koncesiju ili je iskorištava za svrhe za koje mu nije dana ili preko mjere određene u koncesiji,
4. ako ovlaštenik koncesije bez odobrenja izvrši na pomorskom dobru označenom u koncesiji radnje koje nisu predviđene u koncesiji ili su u suprotnosti sa odobrenim projektom,
5. ako ovlaštenik koncesije neuredno plaća naknadu za koncesiju,
6. ako ovlaštenik koncesije ne održava ili nedovoljno održava i zaštićuje pomorsko dobro obzirom na način predviđen u ugovoru o koncesiji.

U slučajevima iz prethodnog stavka pozvat će se ovlaštenik koncesije da se u određenom roku izjasni o razlozima zbog kojih mu se namjerava oduzeti koncesija.

Ako se u slučaju oduzimanja koncesije iz razloga utvrđenih u stavku 1. ovoga članka raskida ugovor o koncesiji, ovlaštenik koncesije nema pravo na naknadu zbog raskida ugovora.

Neuredno plaćanje podrazumijeva kada ovlaštenik koncesije dva puta uzastopce ne plati koncesijsku naknadu.

Odluku o oduzimanju koncesije donosi davatelj koncesije.

Članak 31.

Koncesija prestaje:

1. istekom vremena za koje je dana,
2. odreknućem ovlaštenika koncesije prije isteka vremena određenog u odluci o koncesiji,
3. smrću ovlaštenika koncesije, odnosno prestankom pravne osobe ako nasljednici, odnosno pravni sljednici ne zatraže pravodobno potvrdu koncesije,
4. oduzimanjem koncesije od strane davatelja,

5. sporazumnim raskidom ugovora o koncesiji.

Odluku o prestanku koncesije donosi davatelj koncesije.

Članak 32.

Kada ovlaštenik koncesije koji je fizička osoba iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona umre, a vođenje obrta se nastavi sukladno propisima o obrtu, njegovi nasljednici, te sljednici pravne osobe stupaju na mjesto ovlaštenika koncesije.

Važenje koncesije iz stavka 1. ovoga članka prestaje ako nasljednici, odnosno pravni sljednici u roku od 6 mjeseci od dana smrti ovlaštenika, odnosno prestanka pravne osobe ne zatraže da davatelj koncesije potvrdi tu koncesiju.

Ako davatelj koncesije ne potvrdi koncesiju, koncesija se oduzima.

Nasljednik i sljednik pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka prilažu dokaze da ispunjavaju uvjete iz članka 17. stavka 3. ovoga Zakona da stupaju na mjesto ovlaštenika koncesije.

Članak 33.

Ako je ovlaštenik koncesije izgradio nešto na pomorskom dobru na osnovi koncesije, ima pravo uzeti prinove koje je izgradio, ako one nisu trajno povezane s pomorskim dobrom i ako je to moguće po prirodi stvari i bez veće štete za pomorsko dobro.

Ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka, prinove se smatraju pripadnošću pomorskog dobra.

Ako netko izgradi nešto na pomorskom dobru bez koncesije, dužan je o svom trošku to otkloniti i vratiti pomorsko dobro u prijašnje stanje.

Ako osoba iz stavka 3. ovoga članka ne postupi po traženju tijela koje upravlja pomorskim dobrom i u određenom roku ne preda pomorsko dobro na slobodno raspolaganje, odnosno ne ukloni prinove i građevine, odluka će se izvršiti po službenoj dužnosti, a na trošak te osobe.

Članak 34.

Koncesija se može založiti.

Založno pravo na koncesiji stječe se upisom u upisnik koncesija.

Prijavu za upis podataka o osnutku založnog prava podnosi ovlaštenik koncesije, prilažući založni ugovor.

Prijava iz stavka 3. ovoga članka podnosi se u roku od 15 dana od sklapanja založnog ugovora.

Založno pravo daje založnom vjerovniku pravo da sam koristi koncesiju, ako ispunjava uvjete za ovlaštenika koncesije ili može pravo na koncesiju prenijeti na treću osobu koja ispunjava uvjete za ovlaštenika koncesije, pod uvjetom da dobije suglasnost davatelja koncesije.

Ako založni vjerovnik ili osoba na koju je prenio koncesiju ne ispunjava uvjete za ovlaštenika koncesije i ne dobije suglasnost davatelja koncesije, koncesija se oduzima.

Davatelj koncesije može odbiti suglasnost iz stavka 6. ovoga članka samo ako založni vjerovnik kada sam koristi koncesiju ili osoba na koju prenosi koncesiju ne ispunjava uvjete za ovlaštenika koncesije.

Založno pravo na koncesiji prestaje brisanjem iz upisnika koncesije.

Članak 35.

Koncesija se može prenijeti u cijelosti ili dati dijelom u potkoncesiju u istom opsegu i pod istim uvjetima pod kojima je i dana, uz suglasnost davatelja koncesije.

Članak 36.

Koncesije se upisuju u upisnike koncesija.

Upisnici koncesija jesu javne knjige, vode se u pisanom obliku, a mogu se voditi i u elektroničkom obliku.

Upisnik koncesija za koncesije koje daje Vlada Republike Hrvatske vodi Ministarstvo, a za koncesije koje daje županijsko poglavarstvo upisnik vodi nadležno upravno tijelo u županiji.

Svatko može zahtijevati uvid u upisnik koncesija u nazočnosti voditelja upisnika koncesija i dobivati ispis.

Sadržaj upisnika koncesija, načina vođenja i uvida u upisnik propisuje Ministar.

Članak 37.

Postupak za davanje koncesije, te kriteriji za određivanje visine koncesijske naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Poglavarstvo županije, grada ili općine dužni su putem nadležnog tijela samouprave u županiji jednom godišnje dostavljati Ministarstvu pisano izvješće o broju izdanih

koncesija, prikupljenim sredstvima, te načinu trošenja sredstava za upravljanje pomorskim dobrom, kao i godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom.

Članak 37.a

Republika Hrvatska može poduzimati sve radnje radi zaštite pomorskog dobra, kao i podnositi tužbe radi utvrđenja pomorskog dobra, naknade štete ili stjecanja bez osnove protiv osoba koje gospodarski koriste ili su koristile pomorsko dobro bez koncesije ili koncesijskog odobrenja i time ostvarile određenu korist ili svojim radnjama uzrokovale štetu.

4. Koncesijsko odobrenje

Članak 38.

Pravnim osobama i fizičkim osobama koje su registrirane za obavljanje obrta može se dati koncesijsko odobrenje za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru koje ne isključuje niti ograničuje opću upotrebu pomorskog dobra.

Koncesijsko odobrenje daje se za obavljanje djelatnosti na:

1. morskoj obali,
2. unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske.

Koncesijsko odobrenje daje se na zahtjev na rok do najviše 5 godina.

Članak 39.

Vlada Republike Hrvatske propisom iz članka 37. stavka 1. ovoga Zakona određuje djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje, te propisuje postupak i naknadu za davanje koncesijskog odobrenja.

Koncesijsko odobrenje izdaje vijeće za dodjelu koncesijskih odobrenja (u daljnjem tekstu: Vijeće).

Vijeće ima predsjednika i četiri člana koje imenuje gradsko/općinsko vijeće.

Troškovi vijeća, naknada za rad i troškovi članova Vijeća podmiruju se iz gradskog/općinskog proračuna.

Protiv rješenja Vijeća o izdavanju koncesijskog odobrenja može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Koncesijsko odobrenje na posebno zaštićenim prirodnim vrijednostima koje se nalaze na pomorskom dobru daje se uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.

III. LUKE

1. Razvrstaj luka

Članak 40.

Prema namjeni kojoj služe, luke se dijele na luke otvorene za javni promet i luke za posebne namjene.

Luke iz stavka 1. ovoga članka mogu biti otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet.

Luka može obuhvaćati jedan ili više lučkih bazena.

Članak 41.

Posebnim propisom određuju se uvjeti za stjecanje statusa luke otvorene za međunarodni promet i luke otvorene za domaći promet.

Članak 42.

Prema veličini i značaju za Republiku Hrvatsku, luke otvorene za javni promet dijele se na:

1. luke osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku,
2. luke županijskog značaja,
3. luke lokalnog značaja.

Prema djelatnostima koje se obavljaju u lukama posebne namjene, te luke mogu biti:

1. vojne luke,
2. luke nautičkog turizma,
3. industrijske luke,
4. brodogradilišne luke,
5. sportske, ribarske i druge luke slične namjene.

Prema značaju za Republiku Hrvatsku luke posebne namjene iz stavka 2. ovoga članka dijele se na:

1. luke od značaja za Republiku Hrvatsku,
2. luke od županijskog značaja.

Članak 43.

Vlada Republike Hrvatske propisuje mjerila za razvrstaj luka iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona i utvrđuje razvrstaj luka posebne namjene prema značaju za Republiku Hrvatsku, sukladno članku 42. stavku 3. ovoga Zakona.

Kod utvrđivanja mjerila za razvrstaj luka, Vlada Republike Hrvatske uzet će u obzir ukupni promet svake luke u proteklom desetogodišnjem razdoblju i njegove osobine; operativni kapacitet luke; stanje lučke podgradnje i nadgradnje; sposobnost uređaja i usluga za opskrbu, održavanje i popravak plovila i luke; kakvoću i značaj prometnih veza sa zaleđem; prostorne i gospodarske mogućnosti daljnjeg razvoja luke i dr.

Polazeći od općih smjernica za razvoj luka utvrđenih desetogodišnjim planom razvoja lučkog sustava, Vlada Republike Hrvatske može promijeniti mjerila iz stavka 1. ovoga članka, uzimajući u obzir objektivno predvidive mogućnosti razvoja pojedine luke.

Članak 44.

Ministar donosi propis o razvrstaju luka iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, sukladno odluci o mjerilima za njihov razvrstaj.

Ako nastupe okolnosti prema kojima neka od luka udovolji mjerilima za drugačiji razvrstaj, lučka uprava, županijsko, gradsko ili općinsko poglavarstvo mogu podnijeti prijedlog za drugačiji razvrstaj luka.

Prijedlog iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti nakon proteka roka od dvije godine od donošenja posljednjeg akta iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 45.

Gradnja, održavanje i modernizacija važnijih objekata lučke podgradnje i nadgradnje u lukama otvorenim za javni promet obavlja se na osnovi desetogodišnjeg plana razvoja lučkog sustava Republike Hrvatske, a razrađuje se detaljno u godišnjem programu rada i razvoja luke.

Desetogodišnji plan razvoja iz stavka 1. ovoga članka s utvrđenim izvorima sredstava za njegovu ostvarenje donosi Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Kod izrade desetogodišnjeg plana razvoja lučkog sustava Republike Hrvatske potrebno je ocijeniti značaj i objektivne razvojne mogućnosti luka otvorenih za javni promet, uzimajući u obzir osobito potrebe za lučkim uslugama u okviru globalne ponude i potražnje transportnih usluga.

Članak 46.

Godišnji program rada i razvoja luke donosi, na prijedlog ravnatelja, upravno vijeće lučke uprave.

U lukama iz članka 42. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona suglasnost na program iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo i Ministarstvo financija.

U lukama iz članka 42. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona program iz stavka 1. ovoga članka donosi se uz suglasnost županijskog poglavarstva, te uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za otoke i suglasnost Ministarstva uz obvezu usmjeravanja najmanje 30% sredstava na lučko područje gdje je prihod nastao.

2. Luke otvorene za javni promet od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku

a) Lučko područje

Članak 47.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje lučko područje u lukama iz članka 42. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona u skladu s prostornim planom.

Lučko područje luke iz stavka 1. ovoga članka može se nalaziti na području više općina, gradova i županija.

Lučka uprava je dužna predložiti promjenu akta o lučkom području ako to zahtijevaju razvojni, gospodarski, administrativni ili drugi razlozi.

b) Lučka uprava

Članak 48.

Radi upravljanja, gradnje i korištenja luke otvorene za javni promet koja je od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, osniva se lučka uprava.

Prava koja ima Republika Hrvatska kao osnivač lučke uprave obavlja Vlada Republike Hrvatske.

Lučka uprava je neprofitna pravna osoba čije je osnivanje, ustrojstvo i djelatnost uređeno ovim Zakonom.

Uredbu o osnivanju lučke uprave donosi Vlada Republike Hrvatske.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na lučku se upravu primjenjuju propisi o ustanovama.

Lučka uprava stječe svojstvo pravne osobe upisom u trgovački registar, a gubi svojstvo pravne osobe brisanjem iz toga registra.

Lučka uprava može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze.

Imovinu lučke uprave čine sredstva pribavljena od osnivača, te prihodi iz članka 60. ovoga Zakona.

Članak 49.

Uredba o osnivanju lučke uprave pored elemenata propisanih Zakonom o ustanovama, treba sadržavati:

1. određenje lučkog područja na koje se proteže nadležnost lučke uprave,
2. određenje lučkih djelatnosti, odnosno građevina i objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području.

Članak 50.

Djelatnost lučke uprave je:

1. briga o gradnji, održavanju, upravljanju, zaštiti i unapređenju pomorskog dobra koje predstavlja lučko područje,
2. gradnja i održavanje lučke podgradnje, koja se financira iz proračuna osnivača lučke uprave,
3. stručni nadzor nad gradnjom, održavanjem, upravljanjem i zaštitom lučkog područja (lučke podgradnje i nadgradnje),
4. osiguravanje trajnog i nesmetanog obavljanja lučkog prometa, tehničko-tehnološkog jedinstva i sigurnost plovidbe,
5. osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata,
6. usklađivanje i nadzor rada ovlaštenika koncesije koji obavljaju gospodarsku djelatnost na lučkom području,

7. donošenje odluke o osnivanju i upravljanju slobodnom zonom na lučkom području sukladno propisima koji uređuju slobodne zone,

8. drugi poslovi utvrđeni zakonom.

c) Tijela lučke uprave

Članak 51.

Tijela lučke uprave su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće čine:

1. četiri predstavnika Vlade Republike Hrvatske od kojih je jedan zaposlenik lučke kapetanije na čijem je području sjedište lučke uprave, koje imenuje Vlada Republike Hrvatske,
2. jedan predstavnik županije na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg imenuje županijsko poglavarstvo,
3. jedan predstavnik grada, odnosno općine na čijem je području sjedište lučke uprave, kojeg imenuje gradsko ili općinsko poglavarstvo,
4. jedan predstavnik svih ovlaštenika koncesija koji obavljaju djelatnosti na lučkom području, a kojeg imenuje Savjet iz članka 59. ovoga Zakona.

Iznimno, ako lučko područje lučke uprave obuhvaća gradove, odnosno općine dviju ili više županija u upravno vijeće se uz članove iz stavka 2. ovoga članka imenuje jedan predstavnik županije na čijem području se ne nalazi sjedište lučke uprave, a imenuje ga županijsko poglavarstvo.

Mandat članova Upravnog vijeća i predsjednika je četiri godine. Iste osobe mogu biti ponovno imenovane za člana Upravnog vijeća.

Članak 52.

Radom Upravnog vijeća rukovodi predsjednik Upravnog vijeća koji ne može biti iz reda članova Upravnog vijeća iz članka 51. ovoga Zakona.

Predsjednika Upravnog vijeća lučke uprave imenuje Vlada Republike Hrvatske.

Članak 53.

Vlada Republike Hrvatske može raspustiti Upravno vijeće lučke uprave iz članka 51. ovoga Zakona na prijedlog ministra:

1. ako ne donese dvogodišnji plan razvoja luke,
2. ako godišnji plan i program rada i razvoja luke ne budu prihvaćeni ili se ne ostvaruju,
3. u drugim naročito opravdanim slučajevima.

Članak 54.

Upravno vijeće:

1. donosi godišnji program rada i razvoja luke koji obuhvaća i financijski plan luke, na prijedlog ravnatelja lučke uprave,
2. donosi odluke u provođenju osnovnih smjernica lučke poslovne politike,
3. donosi odluku o javnom prikupljanju ponuda za davanje koncesije i odlučuje o davanju koncesija sukladno odredbama ovoga Zakona,
4. odobrava financijski izvještaj o radu i izvještaje o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja luke i dostavlja ga Ministarstvu,
5. donosi lučke tarife,
6. odlučuje o opsegu i organizaciji stručno-tehničkih službi, o imenovanju i opozivu ravnatelja te o zaključenju ugovora o zapošljavanju i visini naknade, odnosno plaće predsjednika i po potrebi članova upravnog vijeća, ravnatelja i stručno-tehničkog osoblja,
7. donosi statut lučke uprave uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
8. donosi akte kojima se utvrđuje red u luci i uvjeti korištenja lukom,
9. raspisuje natječaj za izbor ravnatelja i imenuje ga,
10. utvrđuje lučke uzance,
11. obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost zakonom, odlukom o osnivanju i Statutom.

Članak 55.

Upravno vijeće sastaje se po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca, a odluke donosi većinom glasova svih članova Upravnog vijeća.

Upravno vijeće može osnivati privremena ili stalna radna tijela za stručnu obradu i praćenje pojedinih zadataka iz svoje nadležnosti.

Članak 56.

Na osnovi javnog natječaja, na prijedlog natječajne komisije, a uz suglasnost ministra, ravnatelj lučke uprave imenuje Upravno vijeće lučke uprave na vrijeme od četiri godine.

Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Ravnatelj je za svoj rad odgovoran Upravnom vijeću, ministru i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 57.

Ravnatelj predlaže Upravnom vijeću lučke uprave ustroj, potreban broj i sastav stručno-tehničkog osoblja.

Ravnatelj i stručno-tehničko osoblje sklapaju ugovor o radu s Upravnim vijećem lučke uprave.

Članak 58.

Ravnatelj organizira, vodi rad i poslovanje lučke uprave i ima sljedeća prava i obveze:

1. poduzimanje svih potrebnih mjera radi pripreme za rad Upravnog vijeća i za provedbu akata i odluka Upravnog vijeća,
2. redovito izvješćivanje Upravnog vijeća o stanju u luci, lučkim kapacitetima, stanju podgradnje i nadgradnje kao i o obavljanju djelatnosti pod koncesijom,
3. priprema godišnji program rada i razvoja luke i financijski plan luke,
4. predstavljanje i zastupanje lučke uprave,
5. obavljanje svih drugih poslova vezanih uz rad lučke uprave,
6. izbor stručno-tehničkog osoblja,
7. donosi odluke kojima se usklađuje rad svih koncesionara na lučkom području.

Članak 59.

Za luke od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku osniva se Savjet za luke.

Savjet za luke osniva Ministarstvo.

Za svaku luku iz stavka 1. ovoga članka osniva se poseban Savjet.

Savjet za luke čine predstavnici ovlaštenika koncesije Ministarstva, te drugih pravnih osoba čija je djelatnost od značaja i utječe na konkurentnost luke.

Zadaci Savjeta jesu:

1. usklađivanje planova rada i razvoja luke,
2. usklađivanje investicijskih radova u luci,
3. davanje prijedloga za poboljšanje konkurentnosti luke,
4. davanje mišljenja Upravnom vijeću u svezi s ustrojem i funkcioniranjem luke, te opće politike prema luci,
5. davanje prijedloga za poboljšanje ustroja i upravljanja lukom, te prometnim pravcem.

Savjet za luke sastaje se najmanje dvaput godišnje.

d) Prihodi

Članak 60.

Prihodi lučke uprave su:

1. lučke pristojbe,
2. naknada od koncesija iz članka 66. stavka 5. točke 1. i 2. ovoga Zakona,
3. naknada od koncesija iz članka 66. stavka 5. točke 3. i 4. ovoga Zakona,
4. sredstva iz proračuna osnivača,
5. ostali prihodi.

Članak 61.

Sredstvima iz proračuna osnivača lučke uprave može se isključivo financirati gradnja i održavanje lučke podgradnje.

Ostala sredstva iz članka 60. ovoga Zakona pripadaju u cijelosti lučkoj upravi na čijem se području ubiru i namijenjena su za:

1. izgradnju i održavanje lučke nadgradnje i podgradnje,
2. opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova,

3. održavanje dubine u luci i na sidrištu luke,
4. troškove poslovanja lučke uprave.

Članak 62.

U lukama otvorenim za javni promet plaćaju se lučke tarife koje se sastoje od lučkih pristojbi i lučkih naknada.

Lučke pristojbe donosi i javno objavljuje lučka uprava, a čine ih:

1. pristojba za upotrebu obale,
2. brodska ležarina,
3. pristojba za vez.

Pristojba za upotrebu obale plaća se za brod koji koristi luku u svrhu ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, tereta i vozila.

Brodska ležarina plaća se za brod koji koristi luku u bilo koju svrhu, osim radi ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, tereta i vozila.

Pristojba za vez plaća se za ribarski brod, jahte, ribarske, športske ili druge brodice i plutajuće objekte.

Pristojbe iz stavka 2. ovoga članka ne plaćaju hrvatski javni i hrvatski ratni brodovi, brodice i jahte.

Kriterije za određivanje lučkih pristojbi propisuje ministar na prijedlog Upravnog vijeća lučke uprave.

Članak 63.

Lučke naknade plaćaju korisnici luke za dobivene usluge u lukama otvorenim za javni promet.

Lučka uprava utvrđuje najviši iznos naknade iz stavka 4. ovoga članka.

Ovlaštenici koncesije koji obavljaju djelatnost u lukama otvorenim za javni promet dužni su javno objaviti lučke naknade za svaku pojedinu vrstu djelatnosti ili usluge.

Lučka uprava radi osiguranja konkurencije unutar luke može, ako ocijeni objektivne okolnosti koje ukazuju na nekonkurentnost luke, sniziti visinu tarife u cijelosti ili selektivno, vodeći računa i o mogućnosti ovlaštenika koncesije da prilagodi poslovanje smanjenoj tarifi.

Članak 64.

Lučke uzance koje se primjenjuju u luci otvorenoj za javni promet utvrđuje upravno vijeće lučke uprave.

e) Lučke djelatnosti

Članak 65.

Vrste lučkih djelatnosti u lukama otvorenim za javni promet su:

1. privez i odvez brodova, jahti, ribarskih, sportskih i drugih brodica i plutajućih objekata,
2. ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i skladištenje roba i drugih materijala,
3. prihvat i usmjeravanje vozila u svrhu ukrcaja ili iskrcaja vozila s uređenih lučkih površina,
4. ukrcaj i iskrcaj putnika uz upotrebu lučke prekrcajne opreme,
5. ostale gospodarske djelatnosti koje su u funkciji razvoja pomorskog prometa i djelatnosti iz točke 1. do 4. ovoga članka (npr. opskrba brodova, pružanje usluga putnicima, tegljenje, servisi lučke mehanizacije i ostale servisne usluge, poslovi zastupanja u carinskom postupku, poslovi kontrole kakvoće robe i dr.).

Na lučkom području mogu se obavljati i druge djelatnosti ako je to propisano posebnim zakonom, kao i obavljanje drugih djelatnosti koje ne umanjuje ni otežava obavljanje osnovnih lučkih djelatnosti predviđenih u stavku 1. ovoga članka.

Poslovi pomorske agencije i otpremnički poslovi obavljaju se na temelju odobrenja nadležne lučke uprave.

Ministar će donijeti akt kojim se propisuju kriteriji i tehničko-tehnološki uvjeti za obavljanje djelatnosti, kao i kriterije i maksimalne iznose za određivanje lučkih tarifa i to razlikujući teretne od putničkih luka, te kriterije za produženje roka trajanja koncesije iz članka 9. ovoga Zakona.

Članak 66.

Pravo na obavljanje lučkih djelatnosti, korištenje postojeće podgradnje i nadgradnje, te gradnje novih građevina i drugih objekata nadgradnje i podgradnje stječe se na temelju koncesije.

Koncesija iz stavka 1. ovoga članka može se dati pravnoj i fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje obrta, koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Pravne osobe koje na temelju posebnog zakona obavljaju djelatnost koja se odnosi na sigurnost plovidbe na moru, mogu ovu djelatnost obavljati na lučkom području bez koncesije o čemu odluku donosi Upravno vijeće lučke uprave.

Lučka uprava, u pravilu, daje ovlašteniku koncesije koncesiju za obavljanje jedne lučke djelatnosti, a jednom koncesionaru ne može se dati koncesija za obavljanje svih lučkih djelatnosti.

Vrste koncesija su:

1. koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti, koja ne zahtijeva isključivo korištenje postojećih niti gradnju novih građevina i drugih objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području,
2. koncesija za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti iz članka 65. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona, koje ne zahtijevaju isključivo korištenje postojećih niti gradnju novih građevina i drugih objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području,
3. koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti, koja zahtijeva korištenje postojećih i/ili gradnju novih građevina i drugih objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području,
4. koncesija za obavljanje ostalih gospodarskih djelatnosti koja zahtijeva korištenje postojećih i/ili gradnju novih građevina i drugih objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području.

Članak 67.

Koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti, korištenje postojeće podgradnje i nadgradnje, te građenje novih građevina i drugih objekata nadgradnje i podgradnje daje se na rok do 99 godina.

Koncesiju iz članka 66. stavka 5. točke 1. i 2. ovoga Zakona daje lučka uprava na zahtjev tražitelja koncesije na rok do 10 godina.

Koncesiju iz članka 66. stavka 5. točke 3. i 4. ovoga Zakona daje lučka uprava na temelju javnog prikupljanja ponuda na rok do 99 godina.

Za koncesije iz stavka 3. ovoga članka na rok od 30 do 50 godina potrebna je prethodna suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a na rok preko 50 godina suglasnost Hrvatskoga sabora.

Kod određivanja dužine roka na koji se daje koncesija uzimaju se u obzir kriteriji iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona, vodeći u svakom slučaju računa da rok ne bude kraći negoli je potrebno za amortizaciju vrijednosti planom predviđenih ulaganja na lučkom području.

Lučka uprava može iznimno, na zahtjev ovlaštenika, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, za koncesiju iz članka 66. stavka 5. točke 3. i 4. ovoga Zakona i za prvenstvenu koncesiju produžiti rok trajanja koncesije do ukupno 50 godina, za određena područja i odgovarajuće djelatnosti, te sukladno tome izmijeniti i ostale uvjete iz odluke i

ugovora o koncesiji u slučajevima:

- ako nove investicije to gospodarski opravdavaju,
- ako nastupi viša sila.

Članak 68.

Za dobivanje koncesije pravna i fizička osoba moraju ispunjavati uvjete propisane odredbom članka 17. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Podnositelj zahtjeva za koncesiju iz članka 66. stavka 5. točke 1. i 2. ovoga Zakona dužan je uz zahtjev za davanje koncesije priložiti:

1. prijedlog o vrsti i opsegu obavljanja lučke djelatnosti,
2. dokaz da raspolaže odgovarajućim tehničkim, stručnim i organizacijskim sposobnostima za obavljanje lučke djelatnosti za koju traži koncesiju,
3. dokaz da je pravna osoba registrirana za obavljanje lučkih djelatnosti,
4. dokaz da je fizička osoba (obrtnik) registriran za obavljanje lučkih djelatnosti.

Odluka o javnom prikupljanju ponuda za koncesiju iz članka 66. stavka 5. točke 3. i 4. ovoga Zakona obvezno treba sadržavati podatke iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona, te i druge potrebne podatke za određenu koncesiju.

Uz ponudu za dobivanje koncesije iz stavka 3. ovoga članka, podnositelj prilaže:

1. plan i operativni godišnji program rada i investicija uz prikaz utjecaja koji će to imati na rast prometa, zaposlenost i razvoj luke,
2. dokaz da raspolaže odgovarajućim tehničkim, stručnim i organizacijskim sposobnostima koje zadovoljavaju potrebe proizvodnog i radnog ciklusa kako s obzirom na vlastiti interes tako i interes trećih,
3. dokaz da raspolaže potrebnim brojem i djelatnicima odgovarajuće stručnosti za ostvarenje operativnog programa rada u luci,
4. dokaz i jamstvo da raspolaže potrebnim financijskim sredstvima ili izvorima sredstava za ostvarenje plana i programa rada i investicija,
5. dokaz o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 3. i 4. ovoga članka.

Članak 69.

Lučka uprava može oduzeti koncesiju ako utvrdi da ovlaštenik koncesije:

1. nije uskladio visinu naknade za usluge u luci s utvrđenom tarifom,
2. ne poštuje odredbe o redu u luci,
3. ne pridržava se plana i programa rada.

Lučka uprava oduzet će koncesiju za obavljanje lučke djelatnosti ako utvrdi da ovlaštenik koncesije:

1. prestane obavljati djelatnosti za koju je dana koncesija, a time se narušava normalno djelovanje luke,
2. ne plaća ili neuredno plaća naknadu za koncesiju,
3. uz obavljanje koncesionirane djelatnosti obavlja i drugu djelatnost za koju nije dobio koncesiju,
4. ne koristi koncesiju ili je koristi za svrhe za koje joj nije dana ili preko mjere određene u koncesiji.

U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka lučka uprava pozvat će ovlaštenika koncesije da se u određenom roku izjasni o razlozima zbog kojih mu se namjerava oduzeti koncesija.

Odluku o oduzimanju koncesije donosi lučka uprava.

Oduzimanjem koncesije, prestaje i pravo na korištenje lučkog prostora, građevina i drugih objekata podgradnje i nadgradnje, te se raskidaju drugi ugovorni odnosi koji se temelje ili proizlaze iz koncesije, ako su vezani uz obavljanje djelatnosti te korištenje objekata podgradnje i nadgradnje na lučkom području.

Članak 70.

Kada koncesija prestane sukladno članku 69. ovoga Zakona, ovlaštenik koncesije nema pravo na odštetu.

Članak 71.

Lučka uprava dužna je najmanje jednom godišnje provjeravati izvršavanje plana i godišnjega operativnog programa rada ovlaštenika koncesija i o tome podnijeti izvješće upravnom vijeću.

Ovlaštenik koncesije dužan je omogućiti lučkoj upravi i drugom nadležnom tijelu provjeravanje izvršavanja plana i godišnjega operativnog programa rada ovlaštenika koncesije.

Članak 72.

Lučka uprava vodi upisnik koncesija u pisanom obliku, a može ih voditi i u elektroničkom obliku.

Propisom iz članka 36. stavka 5. ovoga Zakona, ministar će propisat sadržaj upisnika koji vode lučke uprave, način njegova vođenja i uvid u upisnik.

Članak 73.

Na sva pitanja koja se odnose na koncesije u lukama otvorenim za javni promet od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku, koja nisu uređena u poglavlju II. ovoga Zakona, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o koncesijama na pomorskom dobru.

3. Luke županijskog i lokalnog značaja

a) Lučko područje

Članak 74.

Županijsko poglavarstvo utvrđuje lučko područje za sve luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja na svom području, u skladu s prostornim planom i uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Lučka uprava je dužna predložiti promjenu akta o lučkom području ako to zahtijevaju razvojni, gospodarski, administrativni ili drugi razlozi.

Lučko područje luka otvorenih za javni promet županijskog i lokalnog značaja obuhvaća područje namijenjeno za obavljanje linijskog pomorskog prometa, komunalni vez koji obuhvaća vez plovnog objekta čiji vlasnik ima prebivalište na području jedinice lokalne samouprave ili plovni objekt pretežito boravi na tom području i upisan je u upisnik brodova nadležne lučke kapetanije ili očevidnik brodica nadležne lučke kapetanije ili ispostave, nautički vez za nautička plovila, ribarski vez i privezišta.

Kriterije za određivanje namjene pojedinog dijela luke prema prethodnom stavku, način plaćanja, uvjete korištenja, te određivanja visine naknade i raspodjele propisati će ministar uz suglasnost ministra nadležnog za prostorno planiranje.

b) Lučka uprava

Članak 75.

Radi upravljanja, gradnje i korištenja luka otvorenih za javni promet koje su od županijskog i lokalnog značaja za područje svake županije može se osnovati više lučkih

uprava na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, u kojem slučaju su podnositelji zahtjeva i suosnivači.

Osnivač lučke uprave iz stavka 1. ovoga članka je županija (u daljnjem tekstu: županijska lučka uprava), a odluku o njenom osnivanju donosi županijsko poglavarstvo.

Odluka o osnivanju županijske lučke uprave može se donijeti nakon utvrđivanja lučkog područja.

Na županijsku lučku upravu primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na lučku upravu koju osniva Vlada Republike Hrvatske, ako neko pitanje za županijsku lučku upravu nije drugačije uređeno.

Ministar će donijeti propis kojim će se odrediti kriteriji za osnivanje više lučkih uprava iz stavka 1. ovoga članka.

c) Tijela lučke uprave

Članak 76.

Tijela lučke uprave su Upravno vijeće i ravnatelj.

Upravno vijeće ima pet članova od kojih dva člana i predsjednika imenuju osnivači, jednog člana imenuje ministar iz redova lučke kapetanije na čijem području je sjedište lučke uprave, a jednog člana imenuju predstavnici ovlaštenika koncesije koji imaju koncesije na području lučke uprave.

Mandat članova Upravnog vijeća i predsjednika je četiri godine. Iste osobe mogu biti ponovno imenovane za člana Upravnog vijeća.

Županijsko poglavarstvo može raspustiti Upravno vijeće lučke uprave na prijedlog župana:

1. ako ne donese godišnji plan razvoja luke,
2. ako godišnji plan i program rada i razvoja luke ne budu prihvaćeni ili se ne ostvaruju,
3. u drugim naročito opravdanim slučajevima.

Upravno vijeće odobrava financijski izvještaj o radu i izvještaje o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja luke i dostavlja putem nadležanoga upravnog tijela županije, županijskom poglavarstvu.

Upravno vijeće donosi statut lučke uprave uz suglasnost županijskog poglavarstva.

Članak 77.

Na osnovi javnog natječaja, na prijedlog natječajne komisije, a uz suglasnost ministra, ravnatelja lučke uprave imenuje Upravno vijeće lučke uprave na vrijeme od četiri godine.

Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Ravnatelj je za svoj rad odgovoran Upravnom vijeću i županijskom poglavarstvu.

d) Lučke djelatnosti

Članak 78.

Vrste lučkih djelatnosti u lukama otvorenim za javni promet su:

- privez i odvez brodova, jahti, ribarskih, sportskih i drugih brodica i plutajućih objekata,
- ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i uskladištenje roba i drugih materijala,
- ukrcaj i iskrcaj putnika i vozila,
- ostale gospodarske djelatnosti koje su s ovima u neposrednoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj svezi (npr. ugostiteljska djelatnost, servisne djelatnosti i dr.).

U lukama otvorenim za javni promet lokalnog značaja u kojima ne postoji gospodarski interes za pružanje usluga prihvata otpada, opskrbe vodom i električnom energijom, te usluge može pružati lučka uprava.

Prihodi ostvareni pružanjem usluga iz prethodnog stavka moraju se prikazati u bilanci lučke uprave, te biti odvojeni od naplate lučkih pristojbi.

Članak 79.

Na sva pitanja koja se odnose na obavljanje lučkih djelatnosti, davanje koncesija na lučkom području, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na luke otvorene za javni promet od osobitoga (međunarodnoga) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

4. Luke posebne namjene

Članak 80.

Odluku o osnivanju luke posebne namjene iz članka 42. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra obrane.

Luka iz stavka 1. ovoga članka može se koristiti samo za vojne namjene u skladu s posebnim zakonom.

Luke posebne namjene, osim luka iz stavka 1. ovoga članka, određuju se odlukom o davanju koncesije.

Koncesiju za luku posebne namjene iz stavka 3. ovoga članka daje:

1. za luke od županijskog značaja županijsko poglavarstvo na rok do 20 godina,
2. za luke od značaja za Republiku Hrvatsku Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina,
3. za luke od značaja za Republiku Hrvatsku Vlada Republike Hrvatske na rok preko 50 godina uz suglasnost Hrvatskoga sabora.

Na određivanje roka za davanje koncesije za luke posebne namjene odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 20. stavka 6. ovoga Zakona.

Postupak dodjele koncesije za luke iz članka 42. stavka 3. ovoga Zakona, propisat će Vlada Republike Hrvatske.

Donošenje odluke o davanju koncesije za luke posebne namjene iz stavka 1. i 3. ovoga članka, mora biti utemeljeno na prostornim planovima.

Članak 81.

Lukom posebne namjene iz članka 80. stavka 1. ovoga Zakona upravlja Ministarstvo obrane.

Koncesija za luku posebne namjene – sportsku luku može se dodijeliti samo udruzi registriranoj za obavljanje sportske djelatnosti.

Sportska luka iz stavka 2. ovoga članka može se koristiti samo za članove udruge, te u obavljanju djelatnosti ne može stjecati dobit.

Ovlaštenik koncesije za luku posebne namjene dužan je koristiti luku sukladno odluci o koncesiji i sklopljenom ugovoru o koncesiji i održavati luku prema njezinoj namjeni i zahtjevima sigurnosti plovidbe u njoj.

Članak 82.

Na sva pitanja koja se odnose na luke posebne namjene, a nisu uređena odredbama članka 80. i 81. ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe o koncesijama na pomorskom dobru.

5. Red u luci

Članak 83.

Lučka uprava i ovlaštenici koncesije u lukama posebne namjene dužni su opremiti luku odgovarajućim uređajima za rukovanje i prihvatanje krutog i tekućeg otpada, ostatke tereta s broda, zauljenih voda i fekalija kako su definirane odredbama MARPOL konvencije 73/78 s izmjenama i dopunama.

Ministar će donijeti propis o vrsti i broju uređaja i opreme iz stavka 1. ovoga članka za pojedine vrste i kategorije luka vodeći računa poglavito o operativnim potrebama korisnika luka, veličini i geografskom položaju luke te namjeni brodova koji uplovljavaju u luku.

Članak 84.

Lučka uprava i ovlaštenici koncesije dužni su u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Pravilnik o redu u luci, kojim određuju namjenu pojedinog dijela luke i način odvijanja prometa u luci, a koji potvrđuje nadležna lučka kapetanija.

Pravilnikom o redu u luci određuje se način odvijanja prometa u luci i namjena pojedinog dijela obale u luci, pri čemu su osobe iz članka 83. ovoga Zakona dužne voditi računa o potrebama za stalni vez, operativni vez i održavanje javnoga linijskoga pomorskog prometa, kao i potrebama za smještaj javnih brodova.

Članak 85.

Lučka uprava i ovlaštenici koncesije naredit će osobi koja onečišćuje more ili taloži otpatke da odmah prekine onečišćavanje ili ukloni otpatke.

Ako osoba koja onečišćuje more ne postupi po naredbi iz stavka 1. ovoga članka, lučka uprava ili ovlaštenik koncesije sama će očistiti luku na trošak i teret osobe koja onečišćuje more.

Ako nadležno tijelo utvrdi da se onečišćuje more ili otpaci talože djelovanjem lučke uprave ili ovlaštenika koncesije, troškove čišćenja snosi lučka uprava, odnosno ovlaštenik koncesije.

IV. RED NA POMORSKOM DOBRU

Članak 86.

U postupku donošenja dokumenata prostornog uređenja teritorijalno nadležna lučka kapetanija sudjeluje u utvrđivanju uvjeta za zahvate u prostoru ako se područje pomorskog dobra nalazi djelomično ili u potpunosti unutar obuhvata dokumenta prostornog uređenja.

Nosilac izrade dokumenta prostornog uređenja dužan je pravovremeno obavijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka o donošenju dokumenta prostornog uređenja i omogućiti mu

sudjelovanje u utvrđivanju uvjeta za zahvate u prostoru u skladu s odredbama posebnog zakona.

Članak 87.

Stavljen van snage.

Članak 88.

U more i na morsku obalu zabranjeno je bacati, odlagati ili ispuštati krute, tekuće ili plinovite tvari kojima se onečišćuje pomorsko dobro.

Tvari koje se ne mogu odlagati ili ispuštati u more, odnosno koje se mogu odlagati ili ispuštati samo uz opću ili posebnu dozvolu propisuje i izdaje ministar u ministarstvu nadležnom za graditeljstvo i zaštitu okoliša uz suglasnost ministra.

Svatko tko primijeti da je pomorsko dobro onečišćeno dužan je o tome obavijestiti najbližu lučku kapetaniju ili njezinu ispostavu, odnosno nadležnu županiju.

Članak 89.

Odlaganje materijala na morsku obalu ili u more (od iskopa, rušenja objekata, otpadnog materijala i dr.) dopušteno je samo uz odobrenje tijela uprave nadležnog za poslove graditeljstva.

Tijelo uprave iz stavka 1. ovoga članka dužno je prije donošenja rješenja pribaviti suglasnost nadležnog tijela za poslove zaštite okoliša, vodoprivrede i nadležne lučke kapetanije.

Iznimno, rješenjem nadležne lučke kapetanije može se dopustiti potapanje na morsko dno plovila koja neće onečistiti okoliš i neće ometati sigurnost plovidbe. Položaj potopljenog plovila određuje i unosi u pomorske navigacijske karte i priručnike za plovidbu Hrvatski hidrografski institut.

Članak 90.

Zabranjuje se u more i na morsku obalu ispuštati krute i tekuće otpade, zauljene vode, fekalije i ostatke tereta s broda kao i sve druge tvari koje onečišćuju pomorsko dobro.

Plovni, plutajući i nepomični odobalni objekti mogu prazniti spremišta krutog i tekućeg otpada, zauljenih voda, fekalija i ostataka tereta s broda kao i svih drugih tvari koje onečišćuju pomorsko dobro samo na mjestima u luci ili izvan nje gdje postoje uređaji za prihvrat ovih tvari.

Ako lučka kapetanija utvrdi da bi zbog nepražnjenja tih spremišta moglo doći do onečišćenja mora tijekom plovidbe, naredit će zapovjedniku plovnoga, plutajućeg i nepomičnog odobalnog objekta da prije isplovljenja iz luke ta spremišta isprazni.

Ako u slučaju iz stavka 3. ovoga članka plovni objekt ne isprazni spremišta otpadnih ulja, talog i druge otpatke, lučka kapetanija može zabraniti plovnom objektu isplovljenje iz luke.

Članak 91.

U slučaju onečišćenja mora, lučka kapetanija je ovlaštena zabraniti isplovljenje plovnog objekta iz luke, odnosno narediti zadržavanje plovnog objekta koji je prouzročio onečišćenje u morskim vodama Republike Hrvatske dok plovni objekt ne podmiri troškove uklanjanja štetnih tvari s pomorskog dobra i druge štete nastale onečišćenjem ili dok ne položi zadovoljavajuće jamstvo za pokriće ovih šteta.

Članak 92.

Kad primi obavijest o onečišćenju pomorskog dobra, lučka kapetanija dužna je odmah izvršiti očevid, utvrditi stanje i uzrok onečišćenja i, ako je moguće, visinu nastale štete.

Nastalu štetu treba utvrditi, ako je moguće, u nazočnosti počinitelja onečišćenja, a po potrebi i u nazočnosti vještaka i svjedoka. O obavljenom očevidu sastavlja se zapisnik.

Lučka kapetanija dužna je o onečišćenju mora izvijestiti nadležno tijelo županije radi poduzimanja odgovarajućih mjera za odstranjivanje štetnih tvari s pomorskog dobra.

Članak 93.

Fizička ili pravna osoba koja koristi naprave, uređaje i postrojenja za prihvat, smještaj i preradu ulja na pomorskom dobru, dužni su prigodom iskrcavanja, prekrcavanja ili ukrcavanja tih tvari poduzeti mjere za uspješno sprječavanje ispuštanja ili istjecanja tih ulja, odnosno spriječiti širenje isteklog ulja na pomorsko dobro.

Cjevovodi i spojnice brodova s uređajima na obali moraju se podvrgavati redovitom tromjesečnom pregledu stručne komisije koju određuje lučka kapetanija.

Jedan član komisije mora biti predstavnik pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka.

V. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 94.

Upravni nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona provode ovlaštene državni službenici Ministarstva i ureda državne uprave u županiji sukladno Zakonu o sustavu državne uprave.

Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori pomorskog dobra Ministarstva i inspektori lučke kapetanije.

Članak 95.

Poslove inspekcijskog nadzora pomorskog dobra mogu obavljati i ovlaštene državni službenici Ministarstva.

Članak 96.

Poslovi inspekcije pomorskog dobra obuhvaćaju osobito:

- nadzor nad stanjem objekata na pomorskom dobru,
- nadzor nad održavanjem reda u luci,
- nadzor nad korištenjem, upotrebom i gradnjom na pomorskom dobru, u pogledu udovoljavanja uvjetima iz odluke i ugovora o dodjeli koncesije,
- nadzor nad obavljanjem djelatnosti na pomorskom dobru, u pogledu udovoljavanja uvjetima iz odluke i ugovora o dodjeli koncesije,
- nadzor nad općom upotrebom pomorskog dobra.

Članak 97.

U provedbi inspekcijskog nadzora, a prema ovlastima iz članka 96. ovoga Zakona inspektori pomorskog dobra Ministarstva i drugi državni službenici Ministarstva s inspekcijskim ovlaštenjima (u daljnjem tekstu: inspektori) ovlaštene su pregledati zgrade, izvođenje radova, poslovne i druge prostorije i prostore, luke, sredstva rada, plovila, poslovne knjige i poslovnu dokumentaciju, te ugovore radi uvida u korištenje pomorskog dobra i obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru.

Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osobe koje podliježu nadzoru dužne su na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu na uvid.

Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od predstavnika nadziranih pravnih i fizičkih osoba, te svjedoka.

Članak 98.

O početku obavljanja nadzora inspektor će obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna, osim ako smatra da bi obavještanje umanjilo učinkovitost nadzora.

O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

Članak 99.

Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora sukladno odredbi članka 97. ovoga Zakona i osigurati mu uvjete za neometan rad.

Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba nije omogućila obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju ako u roku koji je pismenom odredio inspektor ne osigura uvid u traženu poslovnu dokumentaciju ako je posjeduje i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetom nadzoru.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta, odnosno obavljanje djelatnosti za vrijeme inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može od nadzirane pravne i fizičke osobe nakon obavljenoga inspekcijskog nadzora tražiti izvršenje pojedine radnje u postupku radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok izvršenja te radnje.

Članak 100.

Pravne i fizičke osobe dužne su na pisani zahtjev inspektora, u zatraženom roku, dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 101.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, ima pravo i obvezu:

1. narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti određujući rok u kojem se nepravilnost mora otkloniti,
2. privremeno oduzeti predmete,
3. izdati prekršajni nalog,
4. podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,

5. zabraniti daljnju upotrebu ili gospodarsko korištenje pomorskog dobra,
6. narediti uklanjanje posljedica koje su nastale upotrebom pomorskog dobra protivno njegovoj namjeni,
7. poduzeti druge mjere, odnosno izvršiti druge radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuju prekršaji i drugim propisima.

Članak 102.

Inspektor može privremeno oduzeti predmete kojima je počinjen prekršaj, koji su nastali izvršenjem prekršaja ili koji mogu poslužiti kao dokaz u postupku, o tome izdati potvrdu, te prvi naredni dan obavijestiti nadležno tijelo za vođenje prekršajnog postupka.

Članak 103.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, izdat će prekršajni nalog sukladno zakonu kojim se uređuju prekršaji.

Prekršajnim nalogom iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna u najnižem iznosu propisanom za taj prekršaj, te izreći zaštitna mjera privremene zabrane obavljanja djelatnosti, odnosno poduzimanja pojedine radnje:

- a) ako obavlja djelatnost na pomorskom dobru na način koji u znatnoj mjeri ugrožava sigurnosti ljudi, imovinu i okoliš ili radi zaštite imovine većeg opsega,
- b) ako gospodarski koristi ili upotrebljava pomorsko dobro bez odluke i ugovora o koncesiji.

Članak 104.

Inspektor može za počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom naplatiti globu za pravne osobe u iznosu od 5.000,00 kuna i 500,00 kuna za fizičke osobe, na licu mjesta.

Članak 105.

Inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovo izvršenje u slučaju kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski i biljni svijet ili velika materijalna šteta.

Pismeni otporak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku od sedam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Članak 106.

Protiv rješenja koja na temelju ovoga Zakona ili drugog propisa donosi inspektor, može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Ako inspektor nađe da je podnijeta žalba dopuštena, pravovremena i izjavljena od ovlaštene osobe, a nije novim rješenjem zamijenio rješenje koje se žalbom pobija, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana primitka žalbe, dostaviti žalbu sa spisima koji se odnose na predmet na rješavanje Ministarstvu.

Žalba protiv rješenja donesenih na temelju ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 107.

Nakon što je rješenje postalo izvršno, a stranka dobrovoljno ne izvrši obvezu, inspektor će donijeti zaključak o dozvoli izvršenja.

Ako nadzirana osoba ne postupi po rješenju inspektora, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak izvršenika.

Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe namiruju se iz državnog proračuna do naplate izvršenika.

Članak 108.

Ako inspektor utvrdi da je povredom ovoga Zakona učinjen prekršaj, uz rješenje ili drugi akt za čije je donošenje ovlašten, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

VI. PREKRŠAJI

Članak 109.

Postupak o prekršajima na pomorskom dobru utvrđenih ovim Zakonom vodi se po propisima o prekršajima.

Lučka kapetanija odlučuje u prvom stupnju o prekršajima iz stavka 1. ovoga članka.

Prekršajni postupak u lučkoj kapetaniji vodi Vijeće za prekršaje.

Vijeće za prekršaje iz stavka 3. ovoga članka može se imenovati za područje dviju ili više kapetanija.

Članak 110.

Brisan.

Članak 111.

Vijeće za prekršaje čine predsjednik i dva člana.

Predsjedniku i članovima mogu se odrediti zamjenici.

Članovi Vijeća za prekršaje i njihovi zamjenici imenuju se iz redova stručnih radnika lučkih kapetanija, odnosno Ministarstva, od kojih predsjednik, odnosno njegov zamjenik mora biti diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

Članovi Vijeća za prekršaje imenuju se na rok od 2 godine, mogu biti ponovno imenovani, a mogu se i razriješiti dužnosti prije isteka navedenog roka.

Vijeće za prekršaje lučke kapetanije imenuje ministar na prijedlog lučkog kapetana.

Članak 112.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštenik koncesije:

1. ako pomorsko dobro ne koristi u skladu s odlukom i ugovorom o koncesiji (članak 16. stavak 3.),
2. ako ne postupa u skladu s člankom 26. i 27. ovoga Zakona,
3. ako nasljednici ili sljednici pravne osobe koriste koncesiju bez potvrđivanja od strane davatelja koncesije (članak 32.),
4. ako ne prijavi upis podataka o osnutku založnog prava (članak 34. stavak 3. i 4.),
5. ako založno pravo za koncesiju koristi suprotno članku 34. stavak 5. i 6. ovoga Zakona,
6. ako koncesiju prenese ili daje u podkoncesiju bez suglasnosti davatelja koncesije (članak 35.),
7. ako ne objavi lučke naknade (članak 63. stavak 3.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 113.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj lučka uprava odnosno ovlaštenik koncesije:

1. ako ne postupi u skladu s člankom 71. ovoga Zakona,

2. ako ne opremi luku uređajima i opremom sukladno članku 83. stavku 1. ovoga Zakona,
3. ako ne donese Pravilnik o redu u luci sukladno članku 84. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba lučke uprave, odnosno odgovorna osoba ovlaštenika koncesije.

Članak 114.

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako pomorsko dobro upotrebljava ili gospodarski koristi bez koncesije ili koncesijskog odobrenja (članak 7. stavak 1. i 2.),
2. ako izgradi nešto na pomorskom dobru bez koncesije (članak 33. stavak 3.),
3. ako se ne pridržava odredaba ovoga Zakona o redu u luci, kao i odredaba Pravilnika o redu u luci iz članka 84. ovoga Zakona,
4. ako ne postupi u skladu s člankom 85. stavkom 1. ovoga Zakona,
5. ako u more ili na morsku obalu baca, odlaže ili ispušta krute, tekuće ili plinovite tvari kojima se onečišćuje pomorsko dobro (članak 88).
6. ako u slučaju više sile ili nevolje na moru, dok one traju, zabrani drugim osobama pristup na pomorsko dobro (članak 9. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 15.000,00 do 100.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 15.000,00 do 100.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 115.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako prilikom iskrcavanja, prekrcavanja ili ukrcavanja mineralnih i drugih ulja ne poduzme mjere za uspješno sprječavanje ispuštanja i istjecanja ulja, odnosno na propisani način ne spriječi širenje isteklog ulja u more (članak 93. stavak 1.),
2. ako baca u more krute ili ispušta tekuće ili plinove tvari kojima se onečišćuje pomorsko dobro (članak 88. stavak 1.),

3. ako bez odobrenja odloži materijal na morsku obalu ili u more (članak 89. stavak 1.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 116.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se:

1. osoba koja u more i na morsku obalu ispusti kruti tekući otpad, zauljene vode, fekalije, ostatke tereta broda, te ostale tvari koje onečišćuju pomorsko dobro (članak 90. stavak 1. i 2.),

2. zapovjednik broda ili osoba koja ga zamjenjuje ako naredi ili dopusti isplavljenje plovnog objekta iz luke unatoč zabrani isplavljenja plovnog objekta (članak 90. stavak 4.).

Članak 117.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako inspektoru ne omogući obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogući pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 99. i 100.),

2. ako na zahtjev inspektora ne stavi na uvid javnu ispravu iz koje se može utvrditi njezin identitet (članak 97. stavak 2.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 kuna.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 118.

Upisi prava vlasništva ili kojega drugoga stvarnog prava na zemljištu i građevinama na pomorskom dobru za koje se ne može dokazati pravno valjan način stjecanja pravno su nevaljani.

Državni odvjetnik podnijet će prijedlog zemljišnoknjižnom sudu radi brisanja upisa prava vlasništva ili drugoga stvarnog prava na pomorskom dobru iz stavka 1. ovoga članka i upisati pomorsko dobro.

Granica pomorskog dobra utvrđena prema Pomorskom zakoniku ostaje na snazi, te će Državno odvjetništvo postupiti sukladno stavku 2. ovoga članka.

Postupci za određivanja granica pomorskog dobra započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona okončat će se prema odredbama Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 17/94., 74/94. i 43/96.).

Ako se mijenjaju granice pomorskog dobra zbog promjene dokumenata prostornog uređenja, prirodnih pojava ili zbog proglašenja kopna pomorskim dobrom na taj dio pomorskog dobra primijenit će se odredbe o izvlaštenju.

Tijelo koje upravlja postojećom građevinom iz članka 19. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona koja se nalazi na pomorskom dobru, dužno je u roku od godine dana od stupanja na snagu ovoga Zakona zatražiti koncesiju za posebnu upotrebu.

Postojeće građevine na pomorskom dobru izgrađene ili stečene sa valjanom pravnom osnovom koje se koriste za stanovanje, dat će se na posebnu upotrebu za sve vrijeme dok se koriste za stanovanje, bez naknade, a korisnik građevine dužan je zatražiti koncesiju za posebnu upotrebu u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ako se dio građevine iz stavka 5. i 6. ovoga članka koristi za obavljanje gospodarskih djelatnosti, za korištenje građevine u tom dijelu potrebno je zatražiti koncesiju za obavljanje gospodarskih djelatnosti.

Sve koncesije dodijeljene na temelju Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br. 17/94., 74/94. i 43/96.) i Zakona o morskim lukama (»Narodne novine«, br. 108/95. i 97/00.) ostaju na snazi do isteka razdoblja na koje su dane.

Stavak 10. brisan.

Stavak 11. brisan.

Postupci za davanje prvenstvene koncesije iz članka 62. Zakona o morskim lukama (»Narodne novine«, br. 108/95., 10/95. i 97/00.), započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga zakona.

Članak 118.a

Sve lučke dizalice koje su stalno učvršćene na lučko područje u lukama otvorenim za javni promet, odnosno u lukama posebne namjene, do stupanja na snagu ovog Zakona postaju vlasništvo Republike Hrvatske .
Republika Hrvatska prenosi na upravljanje sve dizalice na lučkom području u lukama

otvorenim za javni promet nadležnoj lučkoj upravi koja ih daje na korištenje ovlašteniku koncesije prema uvjetima iz ugovora o koncesiji.

Republika Hrvatska prenosi na korištenje sve dizalice u lukama posebne namjene ovlaštenicama koncesije prema uvjetima iz ugovora o koncesiji.

Članak 119.

Ovlašćuje se Vlada Republike Hrvatske da donese sljedeće propise:

1. u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propise:

a) o postupku, kriterijima utvrđivanja granice pomorskog dobra i sastavu županijskog povjerenstva za granice,

b) o postupku za davanje koncesije, te kriterijima za određivanje visine i promjene koncesijske naknade,

c) o djelatnostima, postupku i naknadi za davanje koncesijskih odobrenja.

2. u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propise:

a) o mjerilima za razvrstaj luka otvorenih za javni promet,

b) o razvrstaju luka posebne namjene,

c) o postupku dodjele koncesije za luke posebne namjene,

d) o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke i ostali objekti koji se grade na pomorskom dobru.

Članak 120.

Ovlašćuje se ministar da u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese sljedeće propise:

a) o razvrstaju luka otvorenih za javni promet,

b) o načinu uplaćivanja naknada za koncesiju,

c) brisana,

d) o evidentiranju i obilježavanju pomorskog dobra,

e) o sadržaju upisnika koncesija, načinu vođenja i uvida u upisnik,

f) o vrsti i broju uređaja i opreme za rukovanje i prihvat krutog i tekućeg otpada, ostataka tereta s broda, zauljenih voda i fekalija,

g) o visini naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti.

Članak 121.

Do stupanja na snagu propisa donesenih na temelju ovlaštenja iz članka 119. i 120. ovoga Zakona ostaju na snazi, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, sljedeći propisi:

1. Odluka o mjerilima za razvrstaj luka otvorenih za javni promet (»Narodne novine«, br. 31/96.),
2. Naredba o razvrstaju luke Rijeka (»Narodne novine«, br. 37/96.),
3. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije splitsko-dalmatinske (»Narodne novine«, br. 102/96., 37/97. i 3/02.),
4. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije zadarsko-kninske (»Narodne novine«, br. 95/96.),
5. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije dubrovačko-neretvanske (»Narodne novine«, br. 96/96.),
6. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije istarske (»Narodne novine«, br. 2/97., 118/97., 21/98. i 36/01.),
7. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije šibenske (»Narodne novine«, br. 108/96.),
8. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije primorsko-goranske (»Narodne novine«, br. 5/97.),
9. Naredba o razvrstaju luka otvorenih za javni promet na području Županije ličko-senjske (»Narodne novine«, br. 5/97.),
10. Odluka o osnivanju Lučke uprave Rijeka (»Narodne novine«, br. 42/96., 26/02. i 54/02.),
11. Odluka o osnivanju Lučke uprave Split (»Narodne novine«, br. 45/97. i 55/98.),
12. Odluka o osnivanju Lučke uprave Ploče (»Narodne novine«, br. 19/97., 139/97. i 18/99.),

13. Odluka o osnivanju Lučke uprave Dubrovnik (»Narodne novine«, br. 19/97. i 21/02.),
14. Odluka o osnivanju Lučke uprave Zadar (»Narodne novine«, br. 19/97. i 67/02.),
15. Uredba o uvjetima za dodjelu koncesije za obavljanje lučkih djelatnosti (»Narodne novine«, br. 52/96.),
16. Odluka o razvrstaju luka posebne namjene (»Narodne novine«, br. 38/96.),
17. Uredba o postupku dodjele koncesije i način određivanja granica za luke posebne namjene (»Narodne novine«, br. 108/96.),
18. Odluka o mjerilima za razvrstaj luka otvorenih za javni promet (»Narodne novine«, br. 31/96.),
19. Pravilnik o načinu, uvjetima i visini naknade za izdavanje koncesijskog odobrenja (»Narodne novine«, br. 51/96. i 18/99.),
20. Pravilnik o evidenciji i obilježavanju pojasa pomorskog dobra (»Narodne novine«, br. 7/98.),
21. Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke (»Narodne novine«, br. 22/95.),
22. Pravilnik o kriterijima za određivanje lučkih pristojbi (»Narodne novine«, br. 104/98.),
23. Pravilnik o vrstama morskih plaža i uvjetima koje moraju zadovoljavati (»Narodne novine«, br. 50/95.),
24. Naredba o visini naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodice (»Narodne novine«, br. 10/95.).

Članak 122.

Lučke uprave osnovane na temelju Zakona o morskim lukama (»Narodne novine«, br. 108/95. i 97/00.) nastavljaju s radom s pravima i obvezama propisanim ovim Zakonom.

Akti o osnivanju lučkih uprava uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Po osnivanju lučke uprave iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona ista preuzima sva prava i obveze postojećih županijskih lučkih uprava.

Članak 123.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 48. – 80., članak 190. stavak 2., članak 1017. i 1018. i članak 1038. i 1039. Pomorskog zakonika (»Narodne novine«, br.

17/94., 74/94. i 43/96.) i Zakon o morskim lukama («Narodne novine«, br. 108/95. i 97/00.).

Članak 124.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 934-01/03-01/01
Zagreb, 25. rujna 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.